

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

КАФЕДРА ІНСТРУМЕНТАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О. Б. Жильцов

« 03 » 09 2019р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДОДАТКОВИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ

для студентів

Спеціальності 025 «Музичне мистецтво»

Освітнього рівня: першого (бакалаврського)

Освітньої програми

025.00.03 Інструментальне виконавство (фортепіано)

025.00.04 Інструментальне виконавство

(оркестрові струнні, народні, духові та ударні інструменти)

Київ - 2019

Розробник:

Економова Ольга Серафимівна, старший викладач кафедри інструментально-виконавської майстерності Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладачі:

Гумінюк С.П. старший викладач кафедри інструментально-виконавської майстерності Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Ляшенко О.Д. доцент кафедри інструментально-виконавської майстерності Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Беренбейн І.С. доцент кафедри інструментально-виконавської майстерності Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Куришев Є.В. доцент кафедри інструментально-виконавської майстерності Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Соболь Н.В. старший викладач кафедри інструментально-виконавської майстерності Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Романенко А.Р. доцент кафедри інструментально-виконавської майстерності Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри інструментально-виконавської майстерності

Протокол від 19.08 2019 року № 8

Завідувач кафедри _____ (Т. Б. Каблова)
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми
(керівником проектної групи)

025.00.03 Інструментальне виконавство (фортепіано);

025.00.04 Інструментальне виконавство (оркестрові струнні, народні, духові та ударні інструменти)
(назва освітньої програми)

_____.2019р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи) _____ (Олексюк О. М.)
(підпис)

Робочу програму перевірено

_____.2019р.

Заступник директора _____ (А.О. Таранник)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ДОДАТКОВИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ»

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання денна	
Вид дисципліни	<i>Нормативна</i>	
Мова викладання, навчання та оцінювання	<i>Українська</i>	
Загальний обсяг кредитів/годин	<i>4/120</i>	
Курс	<i>III</i>	
Семестр	<i>5</i>	<i>6</i>
Кількість змістових модулів за розподілом:	<i>4</i>	
Обсяг кредитів	<i>2</i>	<i>2</i>
Обсяг годин, у тому числі:	<i>60годин</i>	
Аудиторні	<i>28 годин</i>	<i>28 годин</i>
Модульний контроль	<i>4</i>	<i>4</i>
Семестровий контроль	<i>-</i>	<i>-</i>
Самостійна робота	<i>28 години</i>	<i>28години</i>
Форма семестрового контролю	<i>-</i>	<i>залік</i>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Додатковий музичний інструмент. Фортепіано» входить до курсу спеціальних дисциплін.

Мета курсу – подальший розвиток набутих на попередніх курсах інструментально-виконавських умінь та знань, поглиблення у студентів комплексу виконавських здібностей для подальшої роботи.

Завдання навчального курсу:

1. Формування інтересу до педагогічної діяльності і самостійної роботи у процесі інструментально-виконавської підготовки майбутнього фахівця.
2. Створення професійної основи для подальшої самостійної роботи майбутнього вчителя музичного мистецтва засобами гри на музичному інструменті.
3. Оптимізація професійної підготовки вчителя музики в інтегрований єдності музично-виконавського та педагогічного компонентів.
4. Накопичення музичного репертуару для проведення різних форм навчальної та позакласної діяльності у культурно-освітніх установах.
5. Формування готовності вирішувати питання добору та інтерпретації дидактично-доцільних зразків національного та зарубіжного музичного мистецтва з урахуванням вікових можливостей школярів.
6. Виховання естетичних смаків та ціннісних орієнтацій студентів.
7. Формування індивідуального виконавського стилю.

У результаті вивчення дисципліни «Додатковий музичний інструмент. Фортепіано» у студентів мають бути сформовані такі фахові та загальні **компетентності**:

– *інструментально-виконавська* (вільне володіння музичним інструментом (інструментами) та здатність його використовувати у навчальній і концертно-виконавській діяльності; володіння навичками читання нот з аркуша, транспонування, добору музики на слух; володіння методами навчання гри на музичних інструментах; здатність організувати інструментальне музикування школярів на уроках музичного мистецтва та в позанавчальний час);

– *світоглядна* (наявність ціннісно-орієнтаційної позиції; загальнокультурна ерудиція, світогляд; розуміння сутності і соціальної значущості майбутньої професії; збереження національних духовних традицій);

– *інформаційна* (здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань; здатність до ефективного використання інформаційних ресурсів мережі Інтернет, які містять текстовий, аудіо- і відеоматеріал у соціальній та професійній діяльності);

– *самоосвітня* (здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку; спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію у фаховій діяльності; прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху)

3. Програмні результати навчання

- Здатність до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності. Здатність працювати в команді (музично-творчому колективі). Вільне володіння українською мовою відповідно до норм культури мовлення, основами спілкування іноземними мовами;
- Володіння методами та навичками сольного виконання, оркестрової та ансамблевої гри, репетиційної роботи та концертних виступів.
- Здатність застосовувати теоретичні знання та навички в процесі педагогічної діяльності, використовувати базові методи та прийоми викладання гри на інструменті.
- Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

- вільно володіти музичним інструментом, уміти використовувати його у концертно-виконавській діяльності; мати навички читання нот з аркуша, транспонування, добору музики на слух; володіти методами навчання гри на музичних інструментах;
- мати ціннісно орієнтовану позицію; загальнокультурну ерудицію, світогляд; розуміти сутність і соціальну значущість майбутньої професії; бути здатним до збереження національних духовних традицій;
- уміти самостійно вишукувати та обробляти інформацію з різних джерел для розгляду конкретних питань; мати здатність до ефективного використання інформаційних ресурсів мережі Інтернет, які містять текстовий, аудіо- та відеоматеріал, для професійної діяльності;
- бути готовим до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку; спрямовувати свої вміння на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію у фаховій діяльності; прагнути до особистісно-професійного лідерства та успіху

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ДОДАТКОВИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ»

№ тем	Назви теоретичних/практичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекційних	Семестровий контроль	Практичних	Модульний контроль	Самостійна робота
V СЕМЕСТР								
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1: Вдосконалення та закріплення виконавських навичок								
1.1	Формування активного творчого інтересу до виконуваних творів	14	7			7		7
1.2	Педагогічно-виконавський задум	14	7			7		7
	МКП	2					2	
Разом		30	14			14	2	14
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2: Структура та драматургія фортепіанних творів різних жанрів								
2.1	Драматургія сонатної форми	14	7			7		7
2.2	Темпо-ритмічні та динамічні характеристики ф-ного виконавства	14	7			7		7
	МКП	2					2	
Разом		30	14			14	2	14
Усього за V семестр		60	28			28	4	28
VI СЕМЕСТР								
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3: Фортепіанно-художня виразність								
3.1	Розширення музичного світогляду	14	7			7		7
3.2	Опанування технічних та виконавських навичок у творах шкільного репертуару	14	7			7		7
	МКП	2					2	
Разом		30	14			14	2	14
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4: Удосконалення та закріплення фортепіанно-художніх навичок								
4.1	Опанування різних форм звуковидобування	14	7			7		7
4.2	Розвиток внутрішнього слуху та образних уявлень	14	7			7		7
	МКП	2					2	
Разом		30	14			14	2	14
Усього за VI семестр		60	28			28	4	28
УСЬОГО		120	56			56	8	56

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ «ДОДАТКОВИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ. ФОРТЕПІАНО»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 (ІІІ КУРС, V СЕМЕСТР)

Вдосконалення та закріплення виконавських навичок

Тема 1.1. Формування активного творчого інтересу до виконуваних творів.
Знання особливостей звуковидобування у творах різних жанрів, стилів.
Художньо-виразне виконання творів у відповідності до стилю.

Тема 1.2. Педагогічно-виконавський задум.

Аналіз стильових особливостей виконання всієї програми. Репетиційна робота щодо реалізації художнього замислу.

Основна література: 1 – 6.

Додаткова література: 1 – 12.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 (ІІІ КУРС, V семестр)

Структура та драматургія фортепіанних творів різних жанрів

Тема 2.1. Драматургія сонатної форми.

Аналіз структури творів виконуваної програми. Ознайомлення з драматургією сонатного алегро.

Тема 2.2. Темпо-ритмічні та динамічні характеристики фортепіанного виконавства. Ритм, як основа музичного виконавства. Ритм і жанрово-стильові особливості музики. Виховання свободи музично-ритмічного руху, агогіки і рубато.

Основна література: 1 – 6.

Додаткова література: 1 – 12.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3 (ІІІ КУРС, V СЕМЕСТР)

Фортепіанно-художня виразність

Тема 3.1. Розширення музичного світогляду.

Відчуття динамічної, ритмічної та художньої цілісності творів.
Характеристика рис кожного музичного твору. Визначення інтонаційної, динамічної, ритмічної функції артикуляції. Закріплення навичок кантиленного звуковидобування.

Тема 3.2. Опанування технічних та виконавських навичок у творах шкільного репертуару.

Удосконалення роботи над технічним розвитком студентів, розвинення різних видів техніки. Опанування сучасних ритмів на основі вивчення та осмислення різноманітних ритмічних схем та формул фортепіанної музики.

Основна література: 1 – 6.

Додаткова література: 1 – 12.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4 (ІІІ КУРС, VI СЕМЕСТР)

Удосконалення та закріплення фортепіанно-художніх навичок

Тема 4.1. Опанування різних форм звуковидобування.

Удосконалення навичок кантиленного звуку. Читання з листа творів з модуляцією, складним ритмом. Оволодіння вмінням якісного звуковидобування, динаміки, штриха, фразування, виразності, виконання музичних творів різних за стилем, змістом, характером.

Тема 4.2. Розвиток внутрішнього слуху та образних уявлень.

Розвиток самоконтролю за своїми діями, грою та інтонаційною і образною точністю виконання. Вміння дати емоційно-образну та раціонально-логічну оцінку власному виконанню музики. Творче ставлення до музичних творів, враховуючи характерні риси кожного твору програми.

Основна література: 1 – 6.

Додаткова література: 1– 12.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування практичних занять	1	14	14	14	14	14	14	14	14
Лабораторна робота	10	14	140	14	140	14	140	14	140
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	2	10	2	10
Контрольне модульне прослуховування	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом		-	189	-	189	-	189	-	189
Максимальна кількість балів		378				378			
Розрахунок коефіцієнта		-				Усього за період роботи 756 балів . Коефіцієнт 7,56			

6.2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

III курс

№	Зміст завдання	К-сть годин	Література	Академічний контроль	Бали
1.	Тема 1.1. Формування виконавських навичок на п'єсах дитячого репертуару. Знання особливостей звуковедення в творах різних жанрів, стилів.	7	Нотна література	Прослуховування	5
2.	Тема 1.2. Інтерпретаційна модель музичного твору. Аналіз стильових особливостей виконання програми. Твори кантиленного характеру. Емоційно-образний зміст музичних творів. .	7	Нотна література	Прослуховування	5
3.	Тема 2.1. Аналіз структурних творів виконуваної програми. Ознайомлення з драматургією сонатного алегро.	7	Нотна література	Прослуховування	5
4.	Тема 2.2. Вміння імпровізувати за даною гармонічною схемою. Формування гнучкості та природності інтонації.	7	Нотна література	Прослуховування	5
5.	Тема 3.1. Відчуття динамічної, ритмічної та художньої цілісності творів. Визначення інтонаційної, динамічної, ритмічної функції артикуляції. Закріплення навичок кантиленного звуковидобування.	7	Нотна література	Прослуховування	5
6.	Тема 3.2. Удосконалення роботи над технічним розвитком студентів, розвинення різних видів техніки. Опанування сучасних ритмів на основі вивчення та осмислення різноманітних ритмічних схем та формул дитячої музики.	7	Нотна література	Прослуховування	5
7.	Тема 4.1. Удосконалення навичок кантиленного звуків. Оволодіння вмінням якісного звуковидобування, фразування, виразності виконання музичних творів різних за стилем, змістом, характером.	7	Нотна література	Прослуховування	5
8.	Тема 4.2. Розвиток самоконтролю за своїми діями, грою та інтонаційною і образною точністю виконання. Вміння дати емоційно-образну та раціонально-логічну оцінку виконуваних музиці.	7	Нотна література	Прослуховування	5
Усього за навчальний рік		56			40

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

№	Модульна контрольна робота 1	Критерії оцінювання		Бали
1.	Практичне виконання поліфонічного твору	своєчасність виконання	1	5
		повний обсяг виконання	1	
		якість виконання	1	
		креативний підхід	1	
		ініціативність	1	
2.	Прослуховування під час роботи в класі: знання особливостей поліфонічної техніки, поліфонічного контролю і його взаємодії з виконавськими прийомами			8
3.	Розуміння побудови фактури та поліфонічних елементів музичної тканини			6
4.	Розуміння стилевих особливостей поліфонічних музичних творів			6
Максимальна кількість балів				25
№	Модульна контрольна робота 2	Критерії оцінювання		Бали
1.	Практичне виконання творів, що передбачено індивідуальним робочим планом студента: твори великої форми, п'єса	своєчасність виконання	1	5
		повний обсяг виконання	1	
		якість виконання	1	
		креативний підхід	1	
		ініціативність	1	
5.	Репетиційна робота щодо реалізації художнього задуму			5
6.	Аналіз структури творів з індивідуального плану студентів			5
7.	Робота над виражальними виконавськими засобами			5
8.	Робота над драматургією творів великої форми			5
Максимальна кількість балів				25

№	Модульна контрольна робота 3	Критерії оцінювання		Бали
1.	Практичне виконання творів з індивідуального плану	своєчасність виконання	1	8
		повний обсяг виконання	1	
		якість виконання	1	
		креативний підхід	1	
		ініціативність	1	
9.	Прослуховування під час роботи в класі: розкриття індивідуального розуміння художнього образу музичних творів			8
10.	Коригування виконавських виражальних засобів та звукового результату			9
Максимальна кількість балів				25
№	Модульна контрольна робота 4	Критерії оцінювання		Бали
1.	Практичне виконання творів з індивідуального плану студентів: поліфонічний твір чи твір великої форми, п'єса.	своєчасність виконання	1	6
		повний обсяг виконання	1	
		якість виконання	1	
		креативний підхід	1	
		ініціативність	1	
11.	Відкрите прослуховування (залік): опанування рівня володіння музичним інструментом, артистичне виконання музичного твору, оригінальність та зрілість інтерпретаторського мислення			6
12.	Відтворення музичного твору у відповідності до стилю художньо-виразної досконалості			7
13.	Коригування звукового результату та вдосконалення змістового і виразного виконання			6
Максимальна кількість балів				25

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Програма заліку складається з творів, різних за змістом, стилем, фактурою і формою, яка повинна максимально відтворювати рівень виконавських навичок і умінь студента, рівень його загальної музичної культури.

Програма заліку повинна включати:

- поліфонічний твір;
- твір великої форми (сонатне алегро, класичні варіації, рондо, частина концерту);
- п'єса;

6.5. Шкала відповідності оцінок.

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100 - 90
Дуже добре	82 – 89
Добре	75 - 81
Задовільно	69 – 74
Достатньо	60 - 68
Незадовільно	0 - 59

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «ДОДАТКОВИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ. ФОРТЕПІАНО»

Аудиторні (практичні) заняття – 56 год. Самостійна робота – 56 год. Модульний контроль – 8 год.

	V семестр				VI семестр			
Модулі	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4	
Назва модуля	Удосконалення і закріплення виконавських навичок		Структура та драматургія творів різних жанрів		Фортепіанно-художня виразність		Удосконалення та закріплення фортепіанно-технічних навичок	
К-сть балів за модуль	189балів		189балів		189 балів		189 балів	
Заняття	1-7	8-14	15 – 21	22–2 8	1-7	8-14	15 – 21	22 – 28
Лекційні								
Семінари								
Практичні	7	7	7	7	7	7	7	7
Назва початкового модуля (практичне заняття)	Тема1.1. Формування активного творчого інтересу до виконуваних творів	Тема 1.2. Педагогічно-виконавський задум	Тема 2.1. Драматургія сонатної форми	Тема 2.2. Ознайомлення з різними формами сучасної та джазової музики	Тема 3.1. Розширення музичного світогляду	Тема 3.2. Опанування виконавських навичок у фортепіанних творах	Тема 4.1. Опанування форм звуковидобування	Тема 4.2. Розвиток внутрішнього слуху та образних уявлень
Самостійна робота 5 балів	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.
Види поточного контролю	25		25		25		25	
Усього без урахування коефіцієнту – 756 балів коефіцієнт – 7,56								

8. ОРІЄНТОВНИЙ РЕПЕРТУАР

ЕТЮДИ

III рік навчання

Беркович І. Маленькі етюди: №№ 33- 40.

Гедіке О. Тв. 32. 40 мелодійних етюдів: №№ 23., 29-32. Тв. 47. 30 легких етюдів: №№ 10, 16, 18, 21, 26. Тв. 58. 25 легких п'єс: №№ 13, 18, 20.

Гнесіна О. Маленькі етюди. Зош. 4: №№ 31, 33.

Григорян Г. Два етюда .

Зірінг В. Тв. 36. Етюди: №№ 1, 2.

Лак Т. Тв. 172. Етюди: №№ 5, 6, 8.

Лемуан А. Тв. 37. Етюди: №№ 4, 5, 9, 11, 12, 15, 16, 20- 23, 35, 39.

Лешгорн А. Тв. 65. Вибрані етюди (за вибором).

Майкапар С. Тв. 33. Мініатюри: Біля моря вночі.

Черні К. Тв. 821. Етюди: №№ 5, 7, 24, 26, 33, 35. Вибрані фортепіанні етюди. Під.

Ред. Г. Гермера. Ч. 1: № 17, 18, 21- 23, 25, 26, 28, 30- 32, 34- 36, 38, 41- 43, 45, 46.

П'ЄСИ

Барвинський В. Дош.

Барток Б. Вибрані дитячі п'єси (за вибором). Дітям: Зош. 1: №№ 13- 15, Зош. 2: №№ 23, 26- 28 . Мікрокосмос. Зош. 2, 3 (за вибором).

Бетховен Л. П'ять шотландських народних пісень (за вибором).

Гайдн І. Дві п'єси: Фа мажор, Мі- бемоль мажор.

Геворкян Ю. Альбом дитячих п'єс для фортепіано (за вибором).

Гедіке О. Тв. 6. 20 маленьких п'єс: № 14.

Гендель Г. Три менуета: Фа мажор, ре мінор.

Глінка М. Полька, Почуття.

Глієр Р. Тв. 43. Маленький марш.

Гнесіна О. П'єси- картини: № 4. Зі скакалкою, № 9. Засяяло сонечко.

Гречанінов О. Тв. 118. Східний наспів.

Дваріонас Б. Маленька сюїта: Вальс соль мінор, Млин, Прелюдія.

Живцов А. У печері. Анютини оченята. Вальс

Кабалевський Д. Тв. 27. Токатина . Тв. 39. Клоуни.

Кирвер К. Сонце сідає за море.

Коломієць А. Козачок.

ПОЛІФОНІЧНІ ТВОРИ

Антюфєєв Б. Пісенька.

Арман А. Фугета До мажор.

Бах І.Х. Алегрето.

Бах Ф.Е. Менует.

Ботяров Є. Канон.

Гендель Г. Алеманда.

Герштейн Г. Канон ля мінор.

Гольденвейзер О. Тв. 15. Фугета № 13.
Іванов- Радкевич М. Вісім поліфонічних двоголосних п'єс: №№ 3, 6.
Карташов М. Щира розмова.
Кірінбергер І. Менует Мі мажор.
Кореллі А. Сарабанда мі мінор.
Кребс І. Пасп'є, Менует.
Кригер І. Сарабанда.
Кулау І. Сарабанда.

ТВОРИ ВЕЛИКОЇ ФОРМИ

Андре А. Тв. 34. Сонатина № 5 Фа мажор, ч. 1.
Беркович І. Сонатина До мажор.
Бетховен Л. Сонатина Фа мажор.
Благой Д. Альбом п'єс: Маленькі варіації Ля мажор.
Глієр Р. Тв.43. Рондо.
Гнесіна О. Тема та шість маленьких варіацій Соль мажор.
Діабеллі А. Тв. 151. Сонатина № 1: Рондо.
Кабалевський Д. Тв. 27. Сонатина ля мінор.
Моцарт В. Сонатина соль мінор.
Раков М. Сонатина До мажор.
Рожавська Ю. Сонатина ч. 2.
Сільванський М. Легкий концерт Соль мажор.
Сорокін К. Тема з варіаціями ля мінор.
Фоглер Г. Концерт До мажор.
Чимароза Д. Сонатина ре мінор.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Алексеев А. Д. Методика обучения игре на фортепиано. – М.: Музыка, 1978. – 287 с 2екзем. в бібліотеці Інституту мистецтв.
2. Голубовская Н. И. Искусство педализации. – Л.: Сов. композитор, 1985. – 96 с. Посилання на електронний варіант:[http// elibr.kubg.edu.ua/4872/](http://elibr.kubg.edu.ua/4872/)
3. Либерман Е. Я. Работа над фортепианной техникой. – М.: Искусство, 1985. –144с. .Посилання на електронний варіант: [http// elibr.kubg.edu.ua/4871/](http://elibr.kubg.edu.ua/4871/)
4. Гаркуша Л.І., Економова О.С. Формування професійних умінь майбутніх учителів музики на заняттях з основного музичного інструмента (фортепіано). Навчально-методичний посібник. – К.: КУ ім. Б.Грінченка, 2013.- 97с. 50екзем. в бібліотеці Інституту мистецтв.
5. Гаркуша Л.І., Економова О.С. Формування інструментально-виконавського досвіду майбутнього вчителя музичного мистецтва. Навчально-методичний

посібник – К.:КУ ім. Б.Грінченка, 2014.-84с 30 екзем. в бібліотеці Інституту мистецтв.

6. Гаркуша Л.І., Економова О.С. Підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва до професійної діяльності. Навчально-методичний посібник – К.: КУ.ім. Б.Грінченка, 2016.-161с. 20екзем.в бібліотеці Інституту мистецтв

Додаткова література

- 1 Малиновская А. В. Класс основного музыкального инструмента. фортепианного интонирования. Учебное пособие для вузов. – М.: Искусство, 2005. – 379 с.
- 2 Маргулис В. И. Об интерпретации произведений Бетховена. – М.: Музыка, 1991. – 75 с.
- 3 Милич Б. Е. Воспитание ученика-пианиста в 5-7 классах ДМШ. – К.: Муз. Україна, 1982. – 86 с.
- 4 Милич Б. О. Про формування і вдосконалення викладацької майстерності педагогів-піаністів. – К.: Муз. Україна, 1971. – 62 с.
- 5 Нейгауз Г. Г. Об искусстве фортепианной игры. Записки педагога – М.: Музыка, 1982. – 297с.
- 6 Падалка Г. М. Учитель, музыка, діти. – К.: КГПИ, 1982. – 144 с.
- 7 Тимакин Е. М. Воспитание пианиста. Методическое пособие. – М.: Музыка, 1989. – 144 с.
- 8 Цыпин Г. М. Обучение игре на фортепиано. – М.: Сов. композитор, 1994. – 176 с.
9. Мартинсен К. А. Методика индивидуального преподавания игры на фортепиано / Карл Адольф Мартинсен; [пер. с нем. В. Л. Михелис]; ред. Л. И. Ройзмана. – М.: Музыка, 1977. – 127 с.
10. Савшинский С. И. Пианист и его работа / Самарий Ильич Савшинский. – Л.: Музыка, 1964. – 185 с.
- 11 Савшинский С. И. Работа пианиста над музыкальным произведением / Самарий Ильич Савшинский. – Л.: Музыка, 1964. – 187 с.
- 12 Савшинский С. И. Работа пианиста над техникой / Самарий Ильич Савшинский. – Л.: Музыка, 1964. – 106 с.